

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2023/1066**z 1. júna 2023****o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na určité kategórie dohôd o výskume a vývoji****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 2821/71 z 20. decembra 1971 o uplatňovaní článku 85 ods. 3 zmluvy na kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 1 ods. 1 písm. b),po uverejnení návrhu tohto nariadenia ⁽²⁾,

po konzultácii s Poradným výborom pre obmedzujúce postupy a dominantné postavenie,

keďže:

- (1) Nariadením (EHS) č. 2821/71 sa Komisia splnomocňuje uplatňovať prostredníctvom nariadenia článok 101 ods. 3 zmluvy na určité kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy a ktorých cieľom je výskum a vývoj produktov, technológií alebo procesov až do štádia priemyselného využitia a využívanie výsledkov, a to vrátane ustanovení týkajúcich sa práv duševného vlastníctva.
- (2) V článku 179 ods. 2 zmluvy sa Únia vyzýva, aby podporovala podniky vrátane malých a stredných podnikov v ich činnostiach v oblasti vysokokvalitného výskumu a technologického vývoja a aby podporovala ich úsilie o vzájomnú spoluprácu. Spolupráca medzi podnikmi v oblasti výskumu a vývoja môže prispieť k dosiahnutiu cieľov Európskej zelenej dohody ⁽³⁾.
- (3) V nariadení Komisie (EÚ) č. 1217/2010 ⁽⁴⁾ sa vymedzujú kategórie dohôd o výskume a vývoji, ktoré podľa Komisie zvyčajne spĺňajú podmienky stanovené v článku 101 ods. 3 zmluvy. Uvedené nariadenie stráca účinnosť 30. júna 2023. Vzhľadom na celkovú pozitívnu skúsenosť s uplatňovaním uvedeného nariadenia a po zohľadnení výsledkov hodnotenia daného nariadenia je vhodné prijať nové nariadenie o skupinovej výnimke.
- (4) Cieľom tohto nariadenia je uľahčiť výskum a vývoj a zároveň účinne ochraňovať hospodársku súťaž. Cieľom tohto nariadenia je aj poskytnúť podnikom primeranú právnu istotu. Pri sledovaní týchto cieľov by sa mala zohľadňovať potreba čo najviac zjednodušiť administratívny dohľad a legislatívny rámec.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 285, 29.12.1971, s. 46.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 120, 15.3.2022, s. 9.

⁽³⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Európska zelená dohoda [COM(2019)640 final].

⁽⁴⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1217/2010 zo 14. decembra 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 zmluvy na určité kategórie dohôd o výskume a vývoji (Ú. v. EÚ L 335, 18.12.2010, s. 36).

- (5) Pod určitou úrovňou trhovej sily možno na účely uplatňovania článku 101 ods. 3 všeobecne predpokladať, že pozitívne účinky dohôd o výskume a vývoji prevážia nad akýmkoľvek negatívnymi účinkami na hospodársku súťaž.
- (6) Na účely uplatňovania článku 101 ods. 3 zmluvy prostredníctvom nariadenia nie je potrebné vymedziť tie dohody, ktoré môžu patriť do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy. Pri individuálnom posudzovaní dohôd podľa článku 101 ods. 1 zmluvy sa musí zohľadniť niekoľko faktorov, a najmä štruktúra relevantného trhu.
- (7) Spolupráca v oblasti spoločného alebo plateného výskumu a vývoja a pri využívaní výsledkov podporí technický a hospodársky pokrok s najväčšou pravdepodobnosťou vtedy, ak budú jednotlivé zmluvné strany prispievať k spolupráci vzájomným dopĺňaním svojich zručností, prostriedkov alebo činností.
- (8) Vo všeobecnosti možno očakávať, že spotrebitelia budú využívať prínosy zvýšeného objemu a účinnosti výskumu a vývoja v podobe zavádzania nových alebo vylepšených produktov, technológií alebo procesov, rýchlejšieho zavádzania týchto produktov, technológií alebo procesov alebo zníženia cien vďaka novým alebo vylepšeným produktom, technológiám či procesom.
- (9) Spoločné využívanie výsledkov môže mať rôzne formy, ako je napríklad výroba a distribúcia produktov, používanie technológií alebo procesov, postúpenie práv duševného vlastníctva alebo udeľovanie licencií na tieto práva či oznamovanie know-how potrebného na takúto výrobu alebo využitie, ktoré významne prispievajú k technickému alebo hospodárskemu pokroku.
- (10) Aby bola výnimka stanovená týmto nariadením odôvodnená, spoločné využívanie by sa malo týkať tých produktov (vrátane tovarov a služieb), technológií alebo procesov, v prípade ktorých je použitie výsledkov výskumu a vývoja nevyhnutné.
- (11) Okrem toho v dohode o výskume a vývoji by sa mali všetky zmluvné strany dohodnúť, že budú mať úplný prístup ku konečným výsledkom spoločného výskumu a vývoja vrátane všetkých vyplývajúcich práv duševného vlastníctva a know-how na účely ďalšieho výskumu a vývoja a na účely využívania výsledkov, len čo budú konečné výsledky k dispozícii. Prístup k výsledkom by vo všeobecnosti nemal byť obmedzený, pokiaľ ide o použitie výsledkov na účely ďalšieho výskumu a vývoja. Keď však zmluvné strany v súlade s týmto nariadením obmedzia svoje práva na využívanie výsledkov, najmä keď sa špecializujú v kontexte využívania výsledkov, prístup k výsledkom na účely ich využívania môže byť zodpovedajúcim spôsobom obmedzený. Okrem toho, ak sa na výskume a vývoji zúčastňujú akademické orgány, výskumné ústavy alebo podniky poskytujúce výskum a vývoj ako komerčnú službu bez toho, aby sa bežne aktívne podieľali na využití výsledkov, môžu sa dohodnúť na používaní výsledkov výskumu a vývoja výhradne na účely ďalšieho výskumu a vývoja.
- (12) V závislosti od ich schopností a komerčných potrieb môžu zmluvné strany prispievať k spolupráci v oblasti výskumu a vývoja nerovnakým dielom. S cieľom zohľadniť a vyrovnáť rozdiely v hodnote alebo charaktere príspevkov zmluvných strán sa preto môže v dohode o výskume a vývoji, na ktorú sa vzťahujú výhody vyplývajúce z výnimky zavedenej týmto nariadením, stanoviť, že jedna zmluvná strana má druhej zmluvnej strane poskytnúť kompenzáciu za získanie prístupu k výsledkom na účely ďalšieho výskumu a vývoja alebo využívania výsledkov. Kompenzácia by však nemala byť natoľko vysoká, aby prístup prakticky znemožňovala.
- (13) Ak sa v dohode o výskume a vývoji nestanovuje spoločné využívanie výsledkov, zmluvné strany by sa mali v dohode o výskume a vývoji dohodnúť, že si navzájom poskytnú prístup k svojmu doterajšiemu know-how, pokiaľ je toto know-how nevyhnutné na účely využívania výsledkov ostatnými zmluvnými stranami. Žiadna účtovaná kompenzácia (napr. licenčné poplatky) by nemala byť natoľko vysoká, aby prakticky znemožňovala prístup ostatných zmluvných strán k tomuto know-how.

- (14) Výnimka stanovená týmto nariadením by sa mala obmedzovať na dohody o výskume a vývoji, ktoré neumožňujú podnikom vylúčiť hospodársku súťaž pri podstatnej časti predmetných produktov, technológií alebo procesov. Je preto nevyhnutné vylúčiť zo skupinovej výnimky dohody medzi konkurentmi, ktorých spoločný trhoví podiel na trhu s produktmi, technológiami alebo procesmi, ktoré je možné zlepšiť, substituovať alebo nahradiť výsledkami výskumu a vývoja, presahuje v čase uzatvorenia dohody určitú úroveň.
- (15) Ak jedna zmluvná strana financuje niekoľko projektov výskumu a vývoja vykonávaných konkurentmi v súvislosti s tými istými produktmi, technológiami alebo procesmi, nemožno vylúčiť, že môžu vzniknúť účinky uzatvorenia trhu narúšajúce hospodársku súťaž, najmä ak táto zmluvná strana získa voči tretím stranám výlučné právo na využívanie daných výsledkov. Preto, pokiaľ ide o dohody o platenom výskume a vývoji, výhody vyplývajúce z výnimky zavedenej týmto nariadením by sa mali vzťahovať len na dohody, na základe ktorých spoločný trhoví podiel všetkých zmluvných strán zapojených do súvisiacich dohôd, konkrétne financujúcej strany a všetkých strán vykonávajúcich výskum a vývoj, nepresahuje určitú úroveň.
- (16) Hraničný trhoví podiel by sa však na výnimku zavedenú týmto nariadením nemal vzťahovať, ak strany dohody o výskume a vývoji nie sú konkurenčnými podnikmi, pokiaľ ide o výrobky, technológie alebo procesy, ktoré možno zlepšiť, substituovať alebo nahradiť produktmi, technológiami alebo procesmi vyplývajúcimi z dohody. Patria sem napríklad dohody týkajúce sa vývoja produktov, technológií alebo procesov, ktoré by vytvorili úplne nový dopyt, alebo výskumu a vývoja, ktorý úzko nesúvisí s konkrétnym produktom, technológiou alebo procesom alebo ktorý ešte nie je zameraný na konkrétny cieľ.
- (17) Nemožno všeobecne predpokladať, že dohody o výskume a vývoji buď patria do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy, alebo nespĺňajú podmienky stanovené v článku 101 ods. 3 zmluvy, ak sa prekročí hraničný trhoví podiel stanovený v tomto nariadení alebo ak nie sú splnené iné podmienky podľa tohto nariadenia. V takých prípadoch je potrebné individuálne posúdiť dohodu o výskume a vývoji na základe článku 101 zmluvy.
- (18) S cieľom zabezpečiť zachovanie efektívnej hospodárskej súťaže počas spoločného využívania výsledkov spoločného alebo plateného výskumu a vývoja by sa malo stanoviť, že skupinová výnimka sa prestáva uplatňovať, ak spoločný trhoví podiel zmluvných strán na trhu s produktmi, technológiami alebo procesmi, ktoré sú výsledkom výskumu a vývoja, presiahne určitú úroveň. Výnimka by však počas určitého obdobia od začiatku spoločného využívania výsledkov mala platiť aj naďalej bez ohľadu na trhové podiely zmluvných strán, aby sa mohli najmä po zavedení úplne nového produktu stabilizovať ich trhové podiely a aby sa zaručilo minimálne obdobie návratnosti vložených investícií.
- (19) Výnimka zavedená týmto nariadením by sa nemala uplatňovať na dohody obsahujúce obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie pozitívnych účinkov vyplývajúcich z dohody o výskume a vývoji. V zásade by mali byť z výhody vyplývajúcej z výnimky stanovenej týmto nariadením, a to bez ohľadu na trhoví podiel zmluvných strán, vylúčené dohody obsahujúce určité typy závažných obmedzení hospodárskej súťaže, ako sú napríklad obmedzenia slobody zmluvných strán vykonávať výskum a vývoj v oblasti nesúvisiacej s dohodou, stanovenie cien účtovaných tretím stranám, obmedzenia produkcie alebo predaja a obmedzenia uskutočňovania pasívneho predaja produktov, technológií alebo procesov, ktoré sú výsledkom spoločného alebo plateného výskumu a vývoja. V tejto súvislosti obmedzenia týkajúce sa oblasti použitia nepredstavujú obmedzenia produkcie alebo predaja ani obmedzenia týkajúce sa územia alebo zákazníkov.
- (20) Hraničné trhové podiely, neposkytnutie výnimky pre určité dohody a podmienky stanovené v tomto nariadení zvyčajne zabezpečujú, že dohody, na ktoré sa skupinová výnimka vzťahuje, neumožňujú zmluvným stranám vylúčiť hospodársku súťaž vo vzťahu k podstatnej časti predmetných produktov, technológií alebo procesov.
- (21) Dohody medzi podnikmi, ktoré nie sú konkurenčnými dodávateľmi produktov, technológií alebo procesov, ktoré možno výsledkami výskumu a vývoja zlepšiť, substituovať alebo nahradiť, a ktoré spĺňajú podmienky tohto nariadenia, budú vylučovať účinnú súťaž v oblasti inovácií len za výnimočných okolností. Treba preto umožniť, aby sa na takéto dohody vzťahovala výnimka stanovená týmto nariadením bez ohľadu na trhoví podiel a aby sa akékoľvek výnimočné prípady riešili formou odňatia výhody vyplývajúcej z výnimky zavedenej týmto nariadením.

Výnimkou poskytnutou týmto dohodám podľa tohto nariadenia nie je dotknuté posúdenie dohôd o výskume a vývoji, ktoré nespĺňajú podmienky tohto nariadenia, alebo dohôd, v súvislosti s ktorými bola odňatá výhoda vyplývajúca z výnimky zavedenej týmto nariadením, z hľadiska hospodárskej súťaže.

- (22) V tomto nariadení by sa mali uviesť typické situácie, v ktorých by sa mohlo považovať za vhodné odňať výhodu vyplývajúcu z ním zavedenej výnimky podľa článku 29 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 ⁽⁵⁾.
- (23) Keďže dohody o výskume a vývoji majú často dlhodobý charakter, najmä ak sa spolupráca rozširuje na využívanie výsledkov, obdobie platnosti tohto nariadenia by sa malo stanoviť na 12 rokov,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:
1. „dohoda o výskume a vývoji“ je dohoda, ktorú uzatvárajú dve alebo viaceré zmluvné strany a ktorá sa týka podmienok, za ktorých tieto strany vykonávajú akúkoľvek z nasledujúcich činností:
  - a) spoločný výskum a vývoj v oblasti zmluvných produktov alebo zmluvných technológií, pričom táto dohoda:
    - i) nezahŕňa spoločné využívanie výsledkov uvedeného výskumu a vývoja; alebo
    - ii) zahŕňa spoločné využívanie výsledkov uvedeného výskumu a vývoja;
  - b) platený výskum a vývoj v oblasti zmluvných produktov alebo zmluvných technológií, pričom táto dohoda:
    - i) nezahŕňa spoločné využívanie výsledkov uvedeného výskumu a vývoja; alebo
    - ii) zahŕňa spoločné využívanie výsledkov uvedeného výskumu a vývoja;
  - c) spoločné využívanie výsledkov výskumu a vývoja v oblasti zmluvných produktov alebo zmluvných technológií podľa predchádzajúcej dohody medzi tými istými zmluvnými stranami, na ktorú sa vzťahuje písmeno a);
  - d) spoločné využívanie výsledkov výskumu a vývoja v oblasti zmluvných produktov alebo zmluvných technológií podľa predchádzajúcej dohody medzi tými istými zmluvnými stranami, na ktorú sa vzťahuje písmeno b);
2. „dohoda“ je dohoda medzi podnikmi, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup;
3. „výskum a vývoj“ sú činnosti zamerané na získavanie know-how týkajúceho sa produktov, technológií alebo procesov, uskutočňovanie teoretických analýz, systematických štúdií alebo experimentov vrátane skúšobnej výroby a výroby na demonštračné účely, technické testovanie produktov alebo procesov, budovanie potrebných zariadení až na úroveň demonštrácie a získavanie práv duševného vlastníctva na výsledky;
4. „produkt“ je tovar alebo služba vrátane medziproduktov alebo služieb, ktoré sú medzistupňom finálnych služieb, a finálnych tovarov alebo služieb;
5. „zmluvná technológia“ je technológia alebo proces, ktoré sú výsledkom spoločného alebo plateného výskumu a vývoja;

⁽⁵⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy (Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 1).

6. „zmluvný produkt“ je produkt, ktorý je výsledkom spoločného alebo plateného výskumu a vývoja alebo je vyrobený na základe používania zmluvných technológií;
7. „využívanie výsledkov“ je výroba alebo distribúcia zmluvných produktov alebo používanie zmluvných technológií či postúpenie práv duševného vlastníctva alebo udeľovanie licencií na tieto práva, prípadne oznamovanie know-how potrebného na takúto výrobu, distribúciu alebo používanie;
8. „práva duševného vlastníctva“ zahŕňajú práva priemyselného vlastníctva, najmä patenty a ochranné známky, autorské právo a práva súvisiace s autorským právom;
9. „know-how“ je súbor praktických informácií vyplývajúcich zo skúseností a z testovania, ktoré sú:
  - a) „tajné“, t. j. nie sú všeobecne známe ani ľahko dostupné;
  - b) „podstatné“, t. j. sú významné a užitočné z hľadiska výroby zmluvných produktov alebo používania zmluvných technológií, ako aj
  - c) „identifikované“, t. j. sú opísané dostatočne zrozumiteľne tak, aby bolo možné overiť, či spĺňajú kritériá utajenia a podstatnosti;
10. „spoločné“ v kontexte činností vykonávaných podľa dohody o výskume a vývoji sú činnosti, pri ktorých je súvisiaca práca:
  - a) vykonávaná spoločným tímom, organizáciou alebo podnikom;
  - b) spoločne zverená tretej strane; alebo
  - c) rozdelená medzi zmluvné strany na základe špecializácie v kontexte výskumu a vývoja alebo špecializácie v kontexte využívania výsledkov;
11. „špecializácia v kontexte výskumu a vývoja“ znamená, že každá zo zmluvných strán je zapojená do výskumných a vývojových činností, na ktoré sa vzťahuje dohoda o výskume a vývoji, pričom prácu v oblasti výskumu a vývoja si medzi sebou rozdelia akýmkoľvek spôsobom, ktorý považujú za vhodný; nepatrí sem platený výskum a vývoj;
12. „špecializácia v kontexte využívania výsledkov“ znamená, že zmluvné strany si medzi sebou rozdelia jednotlivé úlohy, ako napríklad výrobu alebo distribúciu, alebo si navzájom obmedzia využívanie výsledkov, napríklad z hľadiska určitých území, zákazníkov alebo oblastí použitia; patrí sem aj scenár, keď zmluvné produkty vyrába a distribuuje alebo zmluvné technológie používa iba jedna zmluvná strana, a to na základe výlučnej licencie, ktorú jej udelili ostatné zmluvné strany;
13. „platený výskum a vývoj“ je výskum a vývoj vykonávaný jednou zmluvnou stranou a financovaný financujúcou stranou;
14. „financujúca strana“ je zmluvná strana financujúca platený výskum a vývoj, ktorá pritom sama nevykonáva žiadne výskumné a vývojové činnosti;
15. „konkurenčný podnik“ je skutočný alebo potenciálny konkurent;
  - a) „skutočný konkurent“ je podnik dodávajúci produkt, technológiu alebo proces, ktorý možno zlepšiť, substituovať alebo nahradiť zmluvným produktom alebo zmluvnou technológiou na relevantnom geografickom trhu;
  - b) „potenciálny konkurent“ je podnik, ktorý by v prípade neexistencie dohody o výskume a vývoji reálne, a nielen ako o čisto teoretickej možnosti, uvažoval o tom, že v horizonte najviac 3 rokov vynaloží nevyhnutné dodatočné investície alebo nevyhnutné náklady na dodávanie produktu, technológie alebo procesu, ktoré možno zlepšiť, substituovať alebo nahradiť zmluvným produktom alebo zmluvnou technológiou na relevantnom geografickom trhu;

16. „relevantný trh s produktmi“ je relevantný trh s produktmi, ktoré možno zlepšiť, substituovať alebo nahradiť zmluvnými produktmi;
17. „relevantný trh s technológiami“ je relevantný trh s technológiami alebo procesmi, ktoré možno zlepšiť, substituovať alebo nahradiť zmluvnými technológiami;
18. „aktívny predaj“ sú všetky formy predaja iné ako pasívny predaj;
19. „pasívny predaj“ je predaj uskutočňovaný v reakcii na nevyžiadané požiadavky jednotlivých zákazníkov vrátane doručenia produktov zákazníkovi, a to bez toho, aby bol predaj iniciovaný aktívnym zacielením na konkrétneho zákazníka, konkrétnu skupinu zákazníkov alebo konkrétne územie, vrátane predaja vyplývajúceho z účasti na verejnom obstarávaní alebo reakcie na súkromné výzvy na predkladanie ponúk.

2. Na účely tohto nariadenia pojmy „podnik“ a „zmluvná strana“ zahŕňajú príslušné s nimi prepojené podniky. „Prepojené podniky“ sú:

1. podniky, v ktorých má zmluvná strana dohody o výskume a vývoji priamo alebo nepriamo jedno alebo viacero z týchto práv alebo právomocí:
  - a) právomoc vykonávať viac ako polovicu hlasovacích práv;
  - b) právomoc menovať viac ako polovicu členov dozornej rady, správnej rady alebo orgánov, ktoré právne zastupujú podnik;
  - c) právo riadiť podnikové záležitosti;
2. podniky, ktoré môžu priamo alebo nepriamo vykonávať jedno alebo viacero práv alebo právomocí uvedených v pododseku 1 nad niektorou zmluvnou stranou dohody o výskume a vývoji;
3. podniky, v ktorých má podnik uvedený v pododseku 2 priamo alebo nepriamo jedno alebo viacero práv alebo právomocí uvedených v pododseku 1;
4. podniky, v ktorých má jedna zo zmluvných strán dohody o výskume a vývoji spolu s jedným alebo viacerými podnikmi uvedenými v pododsekoch 1, 2 alebo 3 alebo v ktorých majú dva alebo viaceré uvedené podniky spoločne jedno alebo viacero práv alebo právomocí uvedených v pododseku 1;
5. podniky, v ktorých majú jedno alebo viacero práv alebo právomocí uvedených v pododseku 1 spoločne:
  - a) strany dohody o výskume a vývoji alebo príslušné s nimi prepojené podniky uvedené v pododsekoch 1 až 4; alebo
  - b) jedna alebo viaceré zmluvné strany dohody o výskume a vývoji alebo jeden alebo viaceré ich prepojené podniky uvedené v pododsekoch 1 až 4 a jedna alebo viaceré tretie strany.

Článok 2

Výnimka

1. Podľa článku 101 ods. 3 zmluvy a s výhradou ustanovení tohto nariadenia sa článok 101 ods. 1 zmluvy sa nevzťahuje na dohody o výskume a vývoji.
2. Výnimka zavedená v odseku 1 sa uplatňuje, pokiaľ takéto dohody o výskume a vývoji obsahujú obmedzenia hospodárskej súťaže, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy.

3. Výnimka zavedená v odseku 1 sa vzťahuje aj na dohody o výskume a vývoji, ktoré obsahujú ustanovenia o postúpení práv duševného vlastníctva alebo udeľovaní licencií na tieto práva jednej alebo viacerým zmluvným stranám alebo subjektu zriadenému zmluvnými stranami na vykonávanie spoločného alebo plateného výskumu a vývoja alebo spoločného využívania výsledkov, pokiaľ tieto ustanovenia priamo súvisia s vykonávaním danej dohody a sú pre toto vykonávanie nevyhnutné a pokiaľ nepredstavujú hlavný cieľ danej dohody.

Článok 3

Prístup ku konečným výsledkom

1. Výnimka zavedená v článku 2 podlieha podmienkam stanoveným v odsekoch 2, 3 a 4 tohto článku.
2. V dohode o výskume a vývoji sa musí stanoviť, že všetky zmluvné strany majú úplný prístup ku konečným výsledkom spoločného alebo plateného výskumu a vývoja na účely ďalšieho výskumu a vývoja a na účely využívania výsledkov.
3. Prístup stanovený v odseku 2 sa musí:
  - a) vzťahovať na všetky výsledné práva duševného vlastníctva a know-how,
  - b) udeliť hneď, ako budú k dispozícii výsledky výskumu a vývoja.
4. Ak sa v dohode o výskume a vývoji stanovuje, že zmluvné strany si navzájom poskytujú kompenzáciu za prístup k výsledkom na účely ďalšieho výskumu a vývoja alebo na účely využívania výsledkov, kompenzácia nesmie byť natoľko vysoká, aby prístup prakticky znemožňovala.
5. Výskumné ústavy, akademické orgány, alebo podniky poskytujúce výskum a vývoj ako komerčnú službu bez toho, aby sa bežne aktívne podieľali na využívaní výsledkov, sa môžu dohodnúť na obmedzení používania výsledkov na účely ďalšieho výskumu a vývoja.
6. Keď zmluvné strany v súlade s týmto nariadením obmedzia svoje práva na využívanie výsledkov, najmä keď sa v kontexte využívania výsledkov špecializujú, prístup k výsledkom na účely ich využívania môže byť zodpovedajúcim spôsobom obmedzený.

Článok 4

Prístup k doterajšiemu know-how

1. Ak dohoda o výskume a vývoji neobsahuje spoločné využívanie výsledkov, výnimka zavedená v článku 2 sa uplatňuje za podmienok stanovených v odsekoch 2 a 3 tohto článku.
2. V dohode sa musí stanoviť, že každej zmluvnej strane sa poskytne prístup ku každému doterajšiemu know-how ostatných zmluvných strán, ak je toto know-how nevyhnutné na využívanie výsledkov.
3. Ak sa v dohode o výskume a vývoji stanovuje, že zmluvné strany si navzájom poskytujú kompenzáciu za prístup k doterajšiemu know-how, kompenzácia nesmie byť natoľko vysoká, aby prístup prakticky znemožňovala.

Článok 5

Spoločné využívanie

1. Výnimka zavedená v článku 2 sa uplatňuje pod podmienkou, že každé spoločné využívanie sa týka len výsledkov, ktoré spĺňajú obe tieto podmienky:
  - a) výsledky sú nevyhnutné na výrobu zmluvných produktov alebo využívanie zmluvných technológií;
  - b) výsledky sú chránené právami duševného vlastníctva alebo predstavujú know-how.

2. Ak je v súvislosti s využívaním výsledkov jedna alebo viacero zmluvných strán poverených výrobou zmluvných produktov prostredníctvom špecializácie, výnimka zavedená v článku 2 platí pod podmienkou, že tieto strany sú povinné plniť objednávky na dodávky zmluvných produktov od ostatných zmluvných strán, okrem prípadov, keď platí jedna z týchto podmienok:

- a) v dohode o výskume a vývoji sa zároveň stanovuje, že distribúciu má vykonávať spoločný tím, organizácia alebo podnik alebo sa má spoločne zveriť tretej strane;
- b) zmluvné strany sa dohodli, že zmluvné produkty môže distribuovať len tá zmluvná strana, ktorá ich vyrába.

Článok 6

Hraničné trhové podiely a trvanie výnimky

1. Ak sú dve alebo viaceré zmluvné strany konkurenčnými podnikmi v zmysle článku 1 ods. 1 bodu 15, výnimka zavedená v článku 2 sa uplatňuje počas trvania výskumu a vývoja, ak v čase uzatvorenia dohody:

- a) v prípade dohôd o výskume a vývoji podľa článku 1 ods. 1 bodu 1 písm. a) a c) spoločný trhový podiel zmluvných strán dohody na relevantných trhoch s produktmi a technológiami nepresahuje 25 %;
- b) v prípade dohôd o výskume a vývoji podľa článku 1 ods. 1 bodu 1 písm. b) a d) spoločný trhový podiel financujúcej strany a všetkých zmluvných strán, s ktorými financujúca strana uzavrela dohody o výskume a vývoji v súvislosti s tými istými zmluvnými produktmi alebo zmluvnými technológiami, na relevantných trhoch s produktmi a technológiami nepresahuje 25 %.

2. Ak strany nie sú konkurenčnými podnikmi v zmysle článku 1 ods. 1 bodu 15, výnimka zavedená v článku 2 platí počas trvania výskumu a vývoja.

3. V prípade dohôd o výskume a vývoji, pri ktorých sa výsledky využívajú spoločne, sa výnimka zavedená v článku 2 naďalej uplatňuje 7 rokov od prvého uvedenia zmluvných produktov alebo zmluvných technológií na trh v rámci vnútorného trhu, ak sú v čase uzatvorenia dohody v zmysle článku 1 ods. 1 bodu 1 písm. a) alebo b) splnené podmienky stanovené v odsekoch 1 alebo 2. Aby sa táto pokračujúca výnimka mohla vzťahovať na dohody o výskume a vývoji uvedené v článku 1 ods. 1 bode 1 písm. c) a d), musia byť podmienky stanovené v odsekoch 1 alebo 2 tohto článku splnené v čase uzavretia predchádzajúcej dohody uvedenej v článku 1 ods. 1 bode 1 písm. a) alebo b).

4. Po uplynutí 7-ročného obdobia uvedeného v odseku 3 tohto článku sa výnimka zavedená v článku 2 uplatňuje naďalej, ak:

- a) v prípade dohôd o výskume a vývoji podľa článku 1 ods. 1 bodu 1 písm. a) a c) spoločný trhový podiel zmluvných strán dohody na relevantných trhoch so zmluvnými výrobkami alebo zmluvnými technológiami nepresahuje 25 %;
- b) v prípade dohôd o výskume a vývoji podľa článku 1 ods. 1 bodu 1 písm. b) a d) spoločný trhový podiel financujúcej strany a všetkých zmluvných strán, s ktorými financujúca strana uzavrela dohody o výskume a vývoji v súvislosti s tými istými zmluvnými produktmi alebo zmluvnými technológiami, na relevantných trhoch, na ktoré zmluvné produkty alebo zmluvné technológie patria, nepresahuje 25 %.

5. Ak spoločný trhový podiel príslušných zmluvných strán nepresahuje na konci 7-ročného obdobia uvedeného v odseku 3 príslušný hraničný trhový podiel uvedený v odseku 4, ale následne stúpne nad túto prahovú hodnotu, výnimka zavedená v článku 2 sa naďalej uplatňuje počas 2 po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov nasledujúcich po roku, v ktorom bol príslušný hraničný trhový podiel prvýkrát prekročený.

Článok 7

Uplatňovanie hraničných trhových podielov

1. Na účel uplatňovania hraničných trhových podielov stanovených v článku 6 ods. 1 a 4 platia pravidlá stanovené v odsekoch 2, 3 a 4 tohto článku.
2. Trhové podiely sa vypočítajú na základe hodnoty predaja na trhu alebo, ak údaje o hodnote predaja na trhu nie sú k dispozícii, na základe objemu predaja na trhu. Ak údaje o hodnote objemu predaja na trhu nie sú k dispozícii, môžu sa použiť odhady založené na iných spoľahlivých informáciách o trhu vrátane výdavkov na výskum a vývoj alebo spôsobilostí v oblasti výskumu a vývoja.
3. Trhové podiely sa vypočítajú na základe údajov týkajúcich sa predchádzajúceho kalendárneho roka. Ak predchádzajúci kalendárny rok nie je z hľadiska postavenia zmluvných strán na relevantnom trhu (relevantných trhoch) reprezentatívny, trhový podiel sa vypočíta ako priemer trhových podielov zmluvných strán za 3 predchádzajúce kalendárne roky.
4. Trhový podiel, ktorý majú podniky uvedené v článku 1 ods. 2 pododseku 5, sa rovnomerne rozdelí na každý podnik, ktorý má jedno alebo viac práv alebo právomocí uvedených v článku 1 ods. 2 pododseku 1.

Článok 8

Veľmi závažné obmedzenia hospodárskej súťaže

Výnimka zavedená v článku 2 sa nevzťahuje na dohody o výskume a vývoji, ktoré priamo alebo nepriamo, samostatne alebo v kombinácii s inými faktormi pod kontrolou zmluvných strán majú za cieľ ktorékoľvek z týchto obmedzení:

- a) bmedzenie slobody zmluvných strán vykonávať výskum a vývoj nezávisle alebo v spolupráci s tretími stranami:
  - i) v oblasti nesúvisiacej s oblasťou, ktorej sa týka dohoda o výskume a vývoji alebo
  - ii) po dokončení spoločného alebo plateného výskumu a vývoja v oblasti, ktorej sa týka dohoda o výskume a vývoji, alebo v súvisiacej oblasti.
- b) obmedzenie produkcie alebo predaja s výnimkou:
  - i) stanovovania cieľov týkajúcich sa výroby, keď spoločné využívanie výsledkov zahŕňa spoločnú výrobu zmluvných produktov;
  - ii) stanovovania cieľov v oblasti predaja, keď spoločné využívanie výsledkov:
    1. zahŕňa spoločnú distribúciu zmluvných produktov alebo spoločné udeľovanie licencií na zmluvné technológie a
    2. je vykonávané spoločným tímom, organizáciou alebo podnikom alebo je ním spoločne poverená tretia strana;
  - iii) postupov, ktoré predstavujú špecializáciu v kontexte využívania výsledkov;
  - iv) obmedzenia slobody zmluvných strán vyrábať, predávať, postupovať práva alebo udeľovať licencie na produkty, technológie alebo procesy, ktoré konkurujú zmluvným produktom alebo zmluvným technológiám, počas obdobia, na ktoré sa zmluvné strany dohodli na spoločnom využívaní výsledkov;
- c) stanovovanie cien pri predaji zmluvných produktov alebo udeľovaní licencií na zmluvné technológie tretím stranám s výnimkou stanovovania cien účtovaných bezprostredným zákazníkom alebo stanovovania licenčných poplatkov účtovaných bezprostredným nadobúdateľom licencie, ak spoločné využívanie výsledkov:
  - i) zahŕňa spoločnú distribúciu zmluvných produktov alebo spoločné udeľovanie licencií na zmluvné technológie a
  - ii) je vykonávané spoločným tímom, organizáciou alebo podnikom alebo je ním spoločne poverená tretia strana.

- d) obmedzenie územia, na ktorom môžu zmluvné strany pasívne predávať zmluvné produkty alebo udeľovať licencie na zmluvné technológie, alebo obmedzenie okruhu zákazníkov, ktorým môžu zmluvné strany pasívne predávať zmluvné produkty alebo udeľovať licencie na zmluvné technológie, s výnimkou požiadavky na výlučné udeľovanie licencií na výsledky výskumu a vývoja druhej zmluvnej strane.
- e) obmedzenie aktívneho predaja zmluvných produktov alebo zmluvných technológií na určitých územiach alebo určitým zákazníkom, ktorí neboli výhradne pridelení jednej zo zmluvných strán prostredníctvom špecializácie v kontexte využívania výsledkov.
- f) požiadavka odmietnuť uspokojiť dopyt zákazníkov na príslušných územiach zmluvných strán alebo zákazníkov inak rozdelených medzi zmluvnými stranami prostredníctvom špecializácie v kontexte využívania výsledkov, pričom títo zákazníci by uvádzali na trh zmluvné produkty na iných územiach v rámci vnútorného trhu.
- g) požiadavka sťažiť používateľom alebo ďalším predajcom získanie zmluvných produktov od iných ďalších predajcov v rámci vnútorného trhu.

Článok 9

Vylúčené obmedzenia

1. Výnimka zavedená v článku 2 sa neuplatňuje na nasledujúce záväzky obsiahnuté v dohodách o výskume a vývoji:
  - a) záväzok nespochybňovať:
    - i) po dokončení výskumu a vývoja platnosť práv duševného vlastníctva, ktoré:
      1. zmluvné strany požívajú na vnútornom trhu a
      2. sú relevantné pre výskum a vývoj, alebo
    - ii) po uplynutí platnosti dohody o výskume a vývoji platnosť práv duševného vlastníctva, ktoré:
      1. zmluvné strany požívajú na vnútornom trhu a
      2. chránia výsledky výskumu a vývoja.
  - b) záväzok neudelieť tretím stranám licencie na výrobu zmluvných produktov alebo používanie zmluvných technológií, pokiaľ sa v dohode nestanovuje využívanie výsledkov spoločného alebo plateného výskumu a vývoja jednou alebo viacerými zmluvnými stranami, pričom takéto využívanie sa uskutočňuje na vnútornom trhu voči tretím stranám.
2. Odsek 1 písm. a) nie je dotknutá možnosť stanoviť možnosť ukončiť dohodu o výskume a vývoji v prípade, že jedna zo strán spochybní platnosť práv duševného vlastníctva uvedených v odseku 1 písm. a) bodoch i) a ii).
3. Ak dohoda o výskume a vývoji obsahuje ktorékoľvek z vylúčených obmedzení uvedených v odseku 1 tohto článku, výnimka zavedená v článku 2 sa naďalej uplatňuje na zvyšnú časť dohody o výskume a vývoji za predpokladu, že vylúčené obmedzenia možno oddeliť od uvedenej zostávajúcej časti a za predpokladu, že sú splnené ostatné podmienky tohto nariadenia.

Článok 10

Jednotlivé prípady odňatia výhody Európskou komisiou

1. Komisia môže podľa článku 29 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1/2003 odňať výhodu vyplývajúcu z výnimky zavedenej týmto nariadením, ak v ktoromkoľvek konkrétnom prípade zistí, že dohoda o výskume a vývoji, na ktorú sa vzťahuje výnimka zavedená týmto nariadením, má napriek tomu účinky, ktoré nie sú zlučiteľné s článkom 101 ods. 3 zmluvy.

2. Komisia môže podľa článku 29 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1/2003 odňať výhodu vyplývajúcu z výnimky zavedenej týmto nariadením najmä vtedy, ak:

- a) existencia dohody o výskume a vývoji podstatne obmedzuje možnosť tretích strán vykonávať výskum a vývoj v oblasti súvisiacej (oblastiach súvisiacich) so zmluvnými produktmi alebo zmluvnými technológiami;
- b) existencia dohody o výskume a vývoji podstatne obmedzuje prístup tretích strán na relevantný trh so zmluvnými produktmi alebo zmluvnými technológiami;
- c) zmluvné strany nevyužívajú výsledky spoločného alebo plateného výskumu a vývoja voči tretím stranám bez objektívne opodstatneného dôvodu;
- d) zmluvné produkty alebo zmluvné technológie nie sú na celom vnútornom trhu alebo na jeho podstatnej časti vystavené efektívnej hospodárskej súťaži alebo
- e) existencia dohody o výskume a vývoji by podstatne obmedzila hospodársku súťaž v oblasti inovácií v konkrétnej oblasti.

Článok 11

Jednotlivé prípady odňatia výhody zo strany orgánu členského štátu na ochranu hospodárskej súťaže

Orgán členského štátu na ochranu hospodárskej súťaže môže odňať výhodu vyplývajúcu z výnimky zavedenej týmto nariadením, ak sú splnené podmienky stanovené v článku 29 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1/2003.

Článok 12

Prechodné obdobie

Zákaz stanovený v článku 101 ods. 1 zmluvy sa počas obdobia od 1. júla 2023 do 30. júna 2025 nevzťahuje na dohody, ktoré už boli platné 30. júna 2023 a ktoré nespĺňajú podmienky na udelenie výnimky zavedenej týmto nariadením, no splňajú podmienky na udelenie výnimky zavedenej nariadením (EÚ) č. 1217/2010.

Článok 13

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. júla 2023.

Uplatňuje sa do 30. júna 2035.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 1. júna 2023

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN